

סוכות (6)

רמז נפלא בפסוקים

יש במסורת ג' פסוקים המתחילים במילה "כי": (א) "כי בסוכות הושבתי את בני ישראל." (ב) "כי ברחוב נלין", (ג) "כי נר מצוה ותורה אור". כתב החיד"א, בצעירותו שמע שחכם אחד התבקש לבאר את המסורה הזו, וענה בכתב: **יכלמנסע"פ**. וביאר את דבריו, יש גם ג' מצוות, שמצוותן בעשרה טפחים כשר, למעלה מעשרים אמה פסול. והן: נר חנוכה, סוכה, עירוב. והרמז לכך, תיבת "כי" הכוללת אות "י" ואות "כ", לרמז "י" טפחים כשר למעלה מכ' פסולה. והפסוקים הנזכרים רומזים לשלושת המצוות. **"כי בסוכות"**, רמז לסוכות, **"כי ברחוב נלין"**, רמז לעירוב שהוא ברחוב חוץ לבית. **"כי נר מצוה"**, רמז לחנוכה. והתשובה הרמוזה באותיות הנ"ל ר"ת: **"י" כשר, למעלה מעשרים נר סוכה ערוב פסול. החיד"א בספרו "פני דוד, פרשת אמור"**

השכר לעתיד כל אחד לפי מעשיו

"בסוכות תשבו שבעת ימים כל האזרח בישראל ישבו בסוכות" (ויקרא כג. מב)

הקשה הש"ך נאמר: **"כל האזרח בישראל ישבו בסוכות"**, לכאורה היה צריך לכתוב כל האזרח בישראל ישב בלשון יחיד, כי אזרח הוא לשון יחיד? ועוד למה נאמר **"תשבו"**, לשון נוכח, ואחר כך **"ישבו"** בלשון נסתר? אלא ביאר, כתוב (גמרא ב"ב עה.): אמר רבי יוחנן עתיד הקב"ה לעשות סוכה לצדיקים מעורו של לוי'תן שנאמר (איוב מ. לא): **"התמלא בסוכות עור ובצלצל דגים ראשו"**, זכה עושין לו סוכה לא זכה עושין לו צלצול (פירוש בלא דפנות), שנאמר: **"ובצלצל דגים ראשו"**, זכה עושין לו צלצול, לא זכה עושין לו ענק (מחרוזות לצוארו), שנאמר: **"וענקים לגרורותיך"** (משלי א. ט), זכה עושין לו ענק לא זכה עושין לו קמיע, שנאמר: **"ותקשרנו לנערוטיך"** (איוב מ. מט). והשאר פורסו על חומות ירושלים וזיוו הולך מסוף העולם ועד סופו, שנאמר: **"והלכו גוים לאורך"** (ישעיהו ס. ג). לפי זה מובן מה שנאמר: **"ישבו"** בלשון עתיד, לרמז על ישיבת סוכת עורו של לוי'תן לעתיד לבוא. ובוזה מובן גם מה שאמר כל האזרח בלשון יחיד ואמר ישבו בלשון רבים, לומר שאינן שוין בשכר העתיד, יש מהם יושב בצל סוכה ויש בצל צלצל, דהיינו סוכה בלא דפנות, ונקרא צלצל כלומר צל קטן. **וספר "אוצרת התורה, סוכה, שמחה תורה"**

ופרוש עלינו סוכת שלומך

כידוע, יש גזרה שוה המקשרת בין חג הסוכות לחג הפסח, ט"ו ט"ו, להקיש ביניהם (קידושין לד:), וכשם שחובה לאכול כזית מצה בליל הסדר כך חובה לאכול

כזית פת בלילה הראשון של סוכות (סוכה כז.). בכל זאת יש הבדל עצום בין סוכות לפסח. פסח חוגגים בבית, ברחבות, בהסיבה, כבני מלכים, סוכות אנו מודים על "שיעור חזון איש": תארו לכם שהקבלנים היו בונים סוכה ברוחב שבעה טפחים בשיעור רבי חיים נאה, חצי מטר רוחב, לראשו ורובו ושולחנו, שבעים סנטימטר. והנה, כשיושבים בסוכה, מסובין האחד על ברכי חברו (פסחים קח.), פותחים ואומרים: **"אזמן לסעודתי אושפיזין עלאיך במטו מינך אברהם אושפיזא עלאי דיתבי עמי"**, מזמינים את אברהם אבינו לבוא ולהסב עימנו ולא לבדו אלא: **"ועימך כל אושפיזי עלאי"**, שיביא עימו את **"יצחק ויעקב, משה ואהרן, יוסף ודוד"**, לכולם יש מקום! הכיצד? יש לומר: אם קנינו בימים הנוראים את המבט שהרוחניות היא העיקר, והגשמיות טפילה, שהעולם הבא הוא העיקר, והעולם הזה הוא כפרוזדור אליו. אם כך יוצאים מדירת קבע לדירת עראי, להסתופף בצילא דמהימנותא, בצל השכינה, וכאשר זו ההרגשה, יש מקום לכולם!

ספר "והגדת יום כיפור וסוכות" מאת הרב יעקב גלינסקי זצ"ל

שמחה אמיתית וסיפוק נפשי כיצד?

"בפסחת תשבו שבעת ימים כל האזרח בישראל ישבו בפסחת" (ויקרא כג. מב). לכאורה צריך להבין, הרי חג הסוכות הוא זמן שמחתנו, ואם כן מדוע צייתתה התורה לצאת מדירת קבע ולעשות דירת עראי (סוכה ב.). הרי זו היפך השמחה? אמנם אם נתבונן בזה נראה, כי שמחה אמיתית לא יכולים להשיג אלא כשבאים להכרה שהעולם הזה הוא רק ישיבת עראי, כי מי שחושב שתכלית האדם הוא בעולם הזה ועושה כאן ישיבת קבע, אי אפשר לו להגיע לידי שמחה פנימית, כי בדרך כלל מי שהוא שקוע בהבלי העולם הזה חסרה לו שמחה, כי שמחה היא דבר רוחני ומגיעים לשמחה רק אלו שמתקרבים אל השם יתברך, וכל התאוות והבלי העולם מפילות על האדם עצבות אשר היא אבי אבות הטומאה. ועוד, כי מי שהוא שקוע בהבלי העולם, א"א להיות בשמחה, כי הקנאה והתאוה מפריעות לו להיות בשמחה, כי תמיד נדמה שחסר לו, אבל אם האדם מבין שהעולם הזה הוא רק ישיבת עראי, הוא לא מקנא בשום אדם וממילא הוא שמח במה שיש לו. וזהו הסיבה שיש נוהגים לקרוא קהלת בחג הסוכות, כי כל זמן שאדם קשור להבלי העולם הזה א"א לו להיות בשמחה כראוי, כי התאוה והקנאה אוכלת את לב האדם ומפילות עליו עצבות, לכן קוראים קהלת ומתבוננים איך שכל הבלי העולם הזה הם הכל הבליים ולא כדאי לרדוף אחריהם, ואז יכול לקיים המצוה של **"ושמחת"**

אוצרות התורה "סוכה"

התענוג של מצות סוכה

עצם קיום המצוות הוא למעלה מכל טעם וכל סגולה. טעמי המצוות שאנו יודעים אינם סיבות שבלעדיהן הופכת המצוה לחסרת תכלית, חלילה. וכך באר רבי שמואל רוזובסקי זצ"ל: הרמב"ם כתב (הלכות תשוכה), שאצל הקב"ה הוא ודעתו אחד, וכשם שאין יודעים עצמותו, כך אין יודעים דעתו. ואם אין יודעים דעתו, מה שייך בכלל לתת טעם למצוה? איך יתכן שנאמר: הקב"ה ציוה כך וכך, וזאת מהטעם הזה והזה? כשם שאין יודעים עצמותו, שאינו גוף ולא ישיגוהו משיגי הגוף, כך אין יודעים דעתו וטעמו. אלא, אמר רבי שמואל, טעמי המצוות הם כטעמים המשתנה של המאכלים. טעמו של מיץ תפוחים אינו כטעמו של מיץ תות בננה, ואף אם שותים אנו מחמת צימאון, ולא מחמת החשק לטעום מן המיץ, בכל זאת חשים אנו טעם, כלומר: טעם המצוה אינו הסיבה לקיומה, כי אם הטעם 'הגישמאק' המתלווה אליה. מהו 'הגישמאק' של מצות סוכה? להרגיש ספון בעולמו של הקב"ה, בצלא דמהימנותא. ואכן, חביבות מיוחדת יש לה למצות סוכה. בירושלים היו צדיקים, דוגמת רבי חיים טודרוס זצ"ל משכונת "שערי חסד", אשר לא היו יוצאים לרגע מן הסוכה, לא היו מוכנים לוותר לרגע על העונג שבִּשְׂהִיָּה בעולם המרומם, הנבדל מן העולם הזה.

ספר "יחי ראובן ימים נוראים, סוכות"

הסוכה והכוכבים: לקח נפלא לימי הגלות

סוכה... המעובה כמין בית, ואף על פי שאין הכוכבים נראין מתוכה, כשרה (סוכה ב. ב)

ואמנם, נפסק להלכה (שו"ע או"ח סימן תרלא, ג): שלכתחילה צריך שייראו הכוכבים מתוכה: דרך הסיכוך להיות קל, כדי שיראו ממנו הכוכבים הגדולים. מה הענין שייראו הכוכבים מבעד לסכך? ביאור נחמד אמר על כך הגאון רבי מרדכי יהודה ליב זצ"ל. הסוכה מסמלת הן את מהלך ישראל במדבר והן את התקופות השונות של הגלויות, דירת עראי של עם ישראל. ואמנם, יש כמה וכמה סוגי גלויות: יש דירת עראי הבנויה מארבעת מחיצות כהלכתן ומסוככת יפה, יש דירה בת שלושה דפנות בלבד, יש שאין בה אלא שתי מחיצות ומחיצה טפח, יש שהמחיצות אינן אלא עשרה טפחים בלבד, ויש שהסכך רחוק מהדפנות כשלושה טפחים וכשרים רק על ידי לבוד, כל אלו מסמלות את כל סוגי הגלויות של עם ישראל, וזהו הלקח של הסוכה: שגם בתקופת הגלות צריך העם לזכור כי יבואו עליו גם ימים של זוהר וגאולה. ועוד הסוכה כוללת שלושה דברים: מחיצות, סכך וקרקע, כי עם ישראל משול גם לעפר הארץ וגם לכוכבי השמים, זכו הרי הם ככוכבי השמים, לא זכו הרי הם כעפר הארץ, וגם שהם כעפר הארץ עליהם להסתכל כלפי מעלה ולזכור כי יבוא יום ויידמו לכוכבי השמים לרוב, ולכן צריך שמהסוכה ייראו הכוכבים.

ספר כמוצא שלל רב "סוכות"

הלכה: שתיה או אכילה מועטת באמצע הסעודה חוץ לסוכה.

כתב השע"צ (סימן תרלט סקכ"ט): אפשר דלפי"ז אף מים בתוך הסעודה אין כדאי לשתות חוץ לסוכה, וצ"ע. ובפסקי תשובות (אות יב), כתב: ולכאורה כן יהיה הדין בכל האוכל אכילת קבע בסוכה שיהיה אסור לו תוך כדי סעודה לצאת חוץ לסוכה ולאכול אפילו אכילת עראי, כיון שכל אכילה ושתיה תוך כדי סעודה נחשבת קבע, ויש שהוסיפו להחמיר שלא לצאת מהסוכה באמצע הסעודה ובפיו שיורי מאכל שעדיין לא בלע. (עיין בהערות מס' 42 מה דעת השו"ע)

פסקי תשובות חלק ו' דף שסט

פתגם: מים עמקים, עצה בלב-איש; ואיש תבונה ידלגה ספר "משלי"

חקירה: סוכה שירדו בה גשמים פטור.

וחקרו האם הוא מטעם תשבו כעין תדורו, (פטור בגברא), או שאינה נחשבת סוכה (חסרון בחפצא). (משנת יעבץ או"ח סד ד"ה הרי מבואר)

ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: שני יצרים

שאלו לילד אחד: לפני שהגעתי לגיל מצוות, כשהיה יצר הרע מנסה לפתותך לעבירה, מה היית עונה לו! השיב הילד: הייתי אומר לו כך: אין זה הוגן לשמוע רק צד אחד, חכה נא עד שאגדל ואהיה לבר מצוה, כי אז אוכל לשמוע גם מה בפיו של יצר הטוב, ואז אדע להחליט דבר!

ספר "חד וחלק" חלק ב'

שבת שלום, חג שמח

יוצא לאור לרפואה שלימה, ברוך יואל שמעון ישראל בן פנינה, אברהם בן חנה רחל שרה, הדסה אסתר בת רחל בחלא קטי, פטריק יהודה בן גלדיס קאמונה, אברהם רפאל בן רבקה, ברטה מסעודה בת לאה, מאיר חיים בן גבי זווריה, ראובן בן איזא, ששא, פליקס סעידו בן אטו מסעודה, ויקטוריה שושנה בת ג'ויס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, שלמה בן מרים, שמחה ג'וזת בת אליז, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלוה, אלחנן בן חנה אנושקה, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, חנה בת ציפורה, ישראל יצחק בן ציפורה. זיווג הגון: נעמי פנינה בת סנדרין אסתר, לאה בת רבקה, אלודי רחל מלכה בת חשמה, יוסף גבריאל בן רבקה, מרים בת רבקה. הצלחה לחנה בת אסתר וליונתן מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא ללבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן ג'יזל לאוני. לעילוי נשמת: ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלח, יוסף בן מייכה. מורים משה בן מרי מרים. משה בן מזל פורטונה. אמיל חיים בן עזו עזיזה, ראובן בן חנינה, אליהו בן מרים, ניסים חי הוברט בן ג'ולי, ליליאן רוזה בת אוטה נג'מה, חיים בו מרין

יוסף גרמון כולל עקס לע בען
לכל עניני הדף נא לפנות במייל ל:
germon73@hotmail.fr
ניתן למצוא את העלון
www.kollel-aixlesbains.fr